

Sygn. akt II AKo 5/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny II Wydział Karny w Rzeszowie

na posiedzeniu w składzie:

Przewodniczący:	SSA Piotr Moskwa (spr.)
Sędziowie:	SSA Zbigniew Rózański SSA Stanisław Urban
Protokolant:	st. sekr. sądowy Paweł Szemberski

po rozpoznaniu sprawy skazanego **J. W.**

z powodu wniosku o wznowienie postępowania

w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S. W.

z dnia 11 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 536/10, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 22 października 2012 r., sygn. akt II Ka 245/12

na podstawie art. 544 § 1 k.p.k. i art. 547 § 1 k.p.k. oraz art. 639 k.p.k.

p o s t a n a w i a:

I. **oddalić** wniosek,

II. **obciążyć** skazanego kosztami sądowych związanych z postępowaniem wznowieniowym.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego J. W. złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Rejonowego w S. W. z dnia 11 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 536/10, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 22 października 2012 r., sygn. akt II Ka 245/12, a jako przyczynę i podstawę postulowanego wznowienia powołał przepis art. 540 § 1 pkt 2 ppkt a) k.p.k. i wniósł o:

1. wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w S. W. z dnia 11 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 536/10, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 22 października 2012 r., sygn. akt II Ka 245/12,
2. uchylenie w całości wyroku Sądu Rejonowego w S. W. z dnia 11 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 536/10 oraz utrzymanego w mocy wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 22 października 2012r., sygn. akt II Ka 245/12,
3. przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,

4. obciążenie Skarbu Państwa kosztami niniejszego postępowania;

ewentualnie:

1. wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w S. W. z dnia 11 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 536/10, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 22 października 2012 r., sygn. akt II Ka 245/12,
2. uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w S. W. z dnia 11 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 536/10 w części co do pkt VI,
3. przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji w części dotyczącej pkt VI wyroku Sądu Rejonowego w S. W.,
4. obciążenie Skarbu Państwa kosztami niniejszego postępowania.

W odpowiedzi na ten wniosek Prokurator Prokuratury Apelacyjnej w R. wniósł o oddalenie przedmiotowego wniosku, jako oczywiście bezzasadnego.

Zdaniem prokuratora wnioski o wznowienie postępowania nie zawiera żadnych nowych faktów czy dowodów, które ujawniły się po uprawomocnieniu się wyroku, które miałyby wskazywać, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze.

Sąd Apelacyjny miał na uwadze, co następuje:

Wniosek o wznowienie postępowania nie jest zasadny.

Na wstępie niniejszych rozważań przypomnieć trzeba, że wyrok prawomocny ma być w swym założeniu trwałym rozstrzygnięciem przez sąd rozpatrywanej i prawomocnie zakończonej sprawy. Przysługuje mu więc cecha domniemania prawdziwości przyjętych w nim ustaleń faktycznych. Do wznowienia może dojść natomiast tylko wtedy, gdy wnioskodawca wykaże duży stopień prawdopodobieństwa błędności poprzedniego orzeczenia, a więc w wiarygodny sposób podważy prawidłowość przyjętych tamże ustaleń, wykazując przy tym, że orzeczenie to było oczywiście nietrafne (wyrok SN z 24 kwietnia 1996 r., V Ko 2/96, OSNKW 1996, z. 7-8, poz. 47; postanowienie SN z dnia 15 lutego 2005 r., III KO 10/04, LEX nr 142541).

Wzruszenie takiego domniemania, a co za tym idzie i prawomocnego wyroku w drodze wznowienia postępowania może nastąpić między innymi, gdy ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznanе przedtem sądowi, a które mogą w sposób zasadniczy i wiarygodny podważyć prawdziwość przyjętych w nim ustaleń faktycznych. Taką podstawę wznowieniową przewiduje przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., a którą powołuje obrońca w przedmiotowym wniosku.

Podstawa wznowienia postępowania propter nova opierać się może tylko na takich faktach lub dowodach, z którymi sąd nie zapoznał się w toku prawomocnie zakończonego postępowania, inaczej mówiąc, nie znał ich przy orzekaniu. Podstawy wznowienia nie mogą stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie uznaje się, iż nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2011 r., III KO 77/10, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1996 r., V KO 2/96, OSNKW 1996, nr 7-8, poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z 10 października 1995 r., II KO 76/94, OSNKW 1996, nr 1-2; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2004 r., III KO 32/02, OSNKW 2004, z. 10, poz. 99).

Nie sposób uznać w realiach niniejszej sprawy, aby nowym dowodem, nieznanym orzekającym w sprawie sądom, w rozumieniu omawianego przepisu, były dokumenty dołączone do wniosku obrońcy w postaci dokumentów dotyczących postępowania upadłościowego spółki (...), w tym sprawozdanie z przebiegu procesu upadłościowego, ostateczny plan podziału masy upadłości spółki oraz wnioski o ustalenie ostatecznej wysokości wynagrodzenia syndyka.

Wbrew temu, co wywodzi obrońca skazanego, dokumenty te nie wskazują na istnienie żadnych nowych okoliczności. Z treści uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w S. W. wynika, iż Sąd ten orzekając wobec J. W. obowiązek częściowego naprawienia szkody miał wiedzę o toczącym się postępowaniu upadłościowym. Z załączonych zaś do wniosku dokumentów wynika jedynie, że postępowanie upadłościowe jest na końcowym etapie, a syndyk przygotowała już ostateczny plan podziału masy upadłości, która w pełni wystarczy na zaspokojenie wierzycieli.

Ponadto zauważyć należy, iż kwestia orzeczenia obowiązku częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem był przedmiotem zarzutów apelacyjnych i do tej kwestii odniósł się również Sąd odwoławczy tj. Sąd Okręgowy w T. (str. 13 uzasadnienia). Sąd ten słusznie zwrócił uwagę, że czym innym jest odpowiedzialność cywilna spółki, a czym innym odpowiedzialność członków zarządu tego podmiotu w ramach realizacji obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem (str. 14 uzasadnienia). Wszak postępowanie upadłościowe toczy się wobec spółki, a nie wobec skazanego, a tym samym prowadzenie postępowania upadłościowego wobec spółki, której prezesem zarządu był skazany nie stanowiło przeszkody do nałożenia na niego obowiązku naprawienia szkody.

Uzupełniając te wywody przypomnieć również należy, iż zgodnie z ugruntowanym w tej kwestii stanowiskiem doktryny, jak i orzecznictwa, środek karny przewidziany w art. 46 k.k. pełni nie tylko funkcję kompensacyjną, lecz przede wszystkim penalną, oddziaływającą na świadomość sprawcy, a także społeczeństwa (funkcja ogólnoprewencyjna). Niezależnie od funkcji kompensacyjnej, środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody realizuje zatem również zadania represyjne i prewencyjne. Uzyskanie całkowitego lub częściowego odszkodowania na podstawie art. 46 § 1 k.k. nie służy jedynie korzyści pokrzywdzonego, polegającej na skróceniu czasu i ograniczeniu czynności niezbędnych do uzyskania rekompensaty za poniesioną szkodę, lecz także – jako środek karny – wymierzeniu sprawcy przestępstwa pewnej (dodatkowej) dolegliwości. Dolegliwość wynikająca z orzeczenia takiego obowiązku, zwłaszcza w warunkach wymierzenia kary wolnościowej, częstokroć odczuwana jest przez sprawcę jako znacznie bardziej dolegliwa aniżeli orzeczona kara.

Analizując treść przedmiotowego wniosku trudno oprzeć się wrażeniu, iż w istocie obrońca skazanego dąży do ponownego skontrolowania zasadności orzeczenia wobec skazanego środka karnego w postaci częściowego obowiązku naprawienia szkody, w celu uniknięcia przez skazanego ewentualnego zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności na podstawie art. 75 § 2 k.k., co w świetle naprowadzonych na wstępie okoliczności, jest niedopuszczalne w ramach wznowienia postępowania. Nie temu bowiem ma służyć omawiana instytucja prawna.

W kontekście wywodów zawartych we wniosku o wznowienie postępowania stwierdzić należy, że skazany nie powinien obawiać się zarządzenia wykonania kary, w sytuacji, gdy rzeczywiście wierzyciele spółki (w szczególności ci na rzecz których orzeczono obowiązek naprawienia szkody) zostaną zaspokojeni z jej majątku. W sytuacji wykonania obowiązku przez spółkę, skazany będzie miał bowiem prawo powoływać się na tę okoliczność, zwalniając się w tym zakresie od odpowiedzialności (zob. Piotr Danek „Obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez członka organu zarządzającego osoby prawnej a wydane przeciwko niej orzeczenie cywilne”, *Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych* 2010 r., z. 1, s. 180).

Tym samym więc motywy, które legły u podstaw przedmiotowego wniosku okazały się nie mieć uzasadnienia, co skutkowało musiło jego oddaleniem.

O kosztach sądowych postępowania wznowieniowego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 639 k.p.k.